Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

11 СТУДЗЕНЯ 2014 г. СУБОТА № 4 (27614) Кошт 1800 рублёў

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

Як на Шклоўшчыне змагаюцца з «зялёным змеем»

СТАР.3

Адзнака па фізкультуры: «за» і «супраць»

СТАР.5

Свет мастака Сержука Цімохава

СТАР.6

СПАРТСМЕНЫ, АРТЫСТЫ І ЖУРНАЛІСТЫ ЎДАСТОЕНЫ ДЗЯРЖУЗНАГАРОД І ПАДЗЯК ПРЭЗІДЭНТА

За добрасумленную плённую працу, дасягненне высокіх творчых і спартыўных вынікаў, значны асабісты ўклад у развіццё сферы культуры і спорту, рэалізацыю дзяржаўнай інфармацыйнай палітыкі, актыўнасць у грамадскім жыцці дзяржаўных узнагарод Рэспублікі Беларусь удастоены 9 чалавек. Падзяка Прэзідэнта аб'яўлена рэдактару аддзела рэдакцыі газеты «Звязда» Святлане Протас і спецыяльнаму карэспандэнту ЗАТ «Другі нацыянальны тэлеканал» Марыне Цімафеевай.

Адпаведны ўказ падпісаў кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка, паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе беларускага лідара.

Медалём «За працоўныя заслугі» ўзнагароджаны члены каманды Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па хакеі Алег Антоненка, Сцяпан Панамароў і Уладзімір Цыплакоў, спартсмен-інструктар хакейнага клуба «Гомель» Леанід Грышукевіч.

Гэтай жа ўзнагародай адзначаны заслугі артыста-вакаліста Магілёўскай абласной філармоніі Іскуі Абалян.

Медаля Францыска Скарыны ўдастоены артысты-вакалісты Маладзёжнага тэатра эстрады Вікторыя Алешка і Дзмітрый Танюкевіч, аглядальнік рэдакцыі газеты «Советская Белоруссия» Аэліта Сюльжына, намеснік галоўнага дырэктара галоўнай дырэкцыі «Агенцтва тэлевізійных навін» Нацыянальнай дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі Іван Эйсмант.

Кіраўнік дзяржавы таксама падпісаў распараджэнне «Аб аб'яўленні Падзякі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь».

Падзяка аб'яўлена артысту-вакалісту (салісту) Нацыянальнага акадэмічнага аркестра сімфанічнай і эстраднай музыкі Рэспублікі Беларусь Дзмітрыю Качароўскаму за высокія творчыя дасягненні і значны асабісты ўклад у развіццё беларускай культуры.

ЖЫЛЛЁМ НЕАБХОДНА ЗАБЯСПЕЧВАЦЬ ТЫХ, ХТО РЭАЛЬНА Ў ІМ МАЕ ПАТРЭБУ

Жыллём павінны быць забяспечаны, у першую чаргу, грамадзяне, якія рэальна маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў. Аб гэтым заявіў прэм'ер-міністр Беларусі Міхаіл Мясніковіч журналістам перад семінарам па пытаннях удасканалення будаўнічай галіны краіны, які праходзіў учора ў Брэсце, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

Фарміраванне чаргі маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў — гэта адно з пытанняў, якое абмяркоўваюць удзельнікі семінара. Найбольш востра, паводле слоў прэм'ер-міністра, гэта праблема сёння стаіць у Мінску, следам ідзе Брэсцкая вобласць.

У той жа час прэм'ер адзначыў, што спісы неабходна пераправерыць. «Намі неаднаразова звярталася ўвага мясцовых улад на тое, што ёсць шэраг грамадзян, якія, хутчэй за ўсё, не маюць патрэбы ў паляпшэнні жыллёвых умоў, але тым не менш стаяць на чарзе», — сказаў Міхаіл Мясніковіч. Ён падкрэсліў: «У спісах павінны быць тыя людзі, якія сапраўды маюць патрэбу ў гэтым». Сёння ж, паводле слоў прэм'ера, у чаргу трапляюць часам і тыя, хто штучна пагаршае свае жыллёвыя ўмовы, а таксама выкарыстоўвае іншыя нядобрасумленныя прыёмы. «Мы ставім задачу, каб у першую чаргу вырашаліся пытанні атрымання жылля тымі грамадзянамі, якія рэальна ў гэтым маюць патрэбу», — сказаў кіраўнік урада.

Пры гэтым ён звярнуў увагу, што пакуль не заўсёды паспяхова вырашаюцца пытанні будаўніцтва жылля стандартных спажывецкіх якасцяў. «Так, хочацца, каб жыллё было павышанай камфортнасці, — сказаў прэм'ер. — Але ўсё гэта звязана з коштам квадратнага метра, які аплачваецца чалавекам. Таму трэба разгледзець пытанне аптымізацыі праектных, інжынерных рашэнняў, каб у грамадзян быў выбар. Той, хто мае абмежаваныя фінансавыя магчымасці, таксама павінен мець шанц выбраць сабе кватэру».

На парадку дня і іншыя не менш актуальныя пытанні, у прыватнасці адносна выканання даручэнняў кіраўніка дзяржавы, дадзеных ім 10 снежня 2013 года на нарадзе па вырашэнні праблемных пытанняў будаўнічай галіны. «Кіраўніком дзяржавы пастаўлены вельмі складаныя задачы і даволі сціслыя тэрміны перад урадам, аблвыканкамамі і Мінскім гарвыканкамам па навядзенні парадку і ўдасканаленні дзейнасці будаўнічай галіны, — нагадаў прэм'ер-міністр. — Як і было даручана кіраўніком дзяржавы, на 1 студзеня сфарміравана ўся неабходная нарматыўна-прававая база (гэта 21 нарматыўна-прававы акт усіх узроўняў). Такім чынам, першы этап зроблены, цяпер неабходна практычная работа для таго, каб забяспечыць вырашэнне пастаўленых задач».

Міхаіл Мясніковіч адзначыў, што ў будаўнічым комплексе Брэсцкай вобласці, якую ён наведаў, ёсць як пэўныя поспехі, так і шэраг праблемных момантаў. «Вельмі шмат неарганізаванасці, якая заключаецца ў тым, што работа выканкамаў (як раённых, гарадскіх, так і аблвыканкама) будуецца па прынцыпе «пачынай, будуй, а грошы потым знойдуцца», — канстатаваў прэм'ер. У выніку гэтага фарміруецца неарганізаваны падыход, будаўнікі вымушаны спыняць будаўніцтва, зацягваюцца тэрміны, што не можа не паўплываць на якасць аб'ектаў, якія будуюцца.

У сувязі з гэтым удзельнікі семінара разгледзяць таксама пытанні, якія датычацца працэсу падрыхтоўкі праектна-каштарыснай дакументацыі, фінансавання. Акрамя таго, паводле слоў Міхаіла Мясніковіча, наспела неабходнасць выпрацоўкі новых падыходаў да работы будаўнічай галіны. Ён лічыць, што тут патрэбны інавацыйны падыход.

КЛЮЧ АД ШЧАСЦЯ

Пра што можа марыць вялікая сям'я, у якой гадуецца шмат прыёмных дзяцей? Найперш пра вялікі дом.

Жыхарка Чачэрска Галіна Родзіч яшчэ не пазбавілася колішніх адчуванняў, калі цэлых 17 гадоў марыла пра ўласны дом, у якім будзе хапаць месца і сваім шасцярым, і шаснаццаці прыёмным дзецям. Цяпер не ўтойвае радасці, што яе запаветная мара збылася: зусім нядаўна для дзіцячага дома сямейнага тыпу, гаспадыняй якога з'яўляецца Галіна Родзіч, быў пабудаваны двухпавярховы катэдж. Як не радавацца, калі ў доме 11 пакояў, газавае ацяпленне, ванны і душавы пакоі, вялікая кухня? Агульная плошча складае 320 квадратных метраў. У пакоях — прыгожая мэбля. Ёсць пакой з тэнісным сталом, арэлямі і спартыўнымі снарадамі. На кухні — сучаснае абсталяванне. У параўнанні з кватэрай, у якой раней жылі Родзічы (мне і маім калегам-звяздоўцам даводзілася ў ёй неаднойчы бываць), гэтыя апартаменты — сапраўдны палац. Побач на ўчастку ўзведзены і гаспадарчыя пабудовы.

Праект здзейснены пры фінансавай падтрымцы Беларусбанка. Яго кошт складае 3 мільярды 200 мільёнаў рублёў. Галіна Аляксееўна і яе муж Васіль Мікалаевіч з удзячнасцю кажуць пра клопат мясцовай улады і асабліва старшыні райвыканкама Віктара Дарашэвіча. А таксама ўдзячны яны і Гомельскаму абласному аддзяленню Беларускага фонду міру, і нямецкай дабрачыннай арганізацыі: з іх дапамогай набыты мэбля, абсталяванне, гульнявы і спартыўны інвентар, бялізна.

Першае прыёмнае дзіця з'явілася ў сям'і Родзічаў яшчэ ў 1996 годзе. Пазней штогод Галіна Аляксееўна брала пад апеку ўсё новых і новых дзетак, у якіх родныя бацькі былі пазбаўлены правоў. Дарэчы, на Гомельшчыне гэта быў другі, пасля рэчыцкага, дзіцячы дом сямейнага тыпу. Калі адны дзеці выраслі, Родзічы бралі новых, пераважна зусім маленькіх, імкнуліся, каб дзеці былі з адной біялагічнай сям'і. Цяпер большасць выхаваных Родзічамі дзяцей — дарослыя, маюць свае сем'і, гадуюць дзяцей. Але яны сваіх прыёмных бацькоў не забываюць і называюць іх не інакш як мама і тата. Пра што яшчэ можна марыць? І ўсё ж...

— Адзіная ў мяне цяпер мара, каб стол на кухні быў вялікі-вялікі — для ўсіх нашых дзяцей, — усміхаецца Галіна Аляксееўна.

Няцяжка падлічыць усіх Родзічаў: бацькоў — 2, дзяцей — 22, унукаў — 7, нявестак і зяцёў — за тры дзясяткі пераваліць... У новым доме такі стол якраз і будзе дзе паставіць.

На фотаздымку: *першае чаяпіцце (праўда не ў поўным сямейным складзе) у новым доме. Трохгадовая Ксенія дэманструе ключ, які стаў сімвалам здзяйснення дзяржаваю важнага сацыяльнага праекта. Чым не ключ для шчасця?*

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

г. Чачэрск.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЦЫТАТА ДНЯ

Жанна РАМАНОВІЧ, старшыня камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Мінгарвыканкама:

«У сталіцы актыўна развіваецца сфера сацабслугоўвання грамадзян, якія маюць у гэтым патрэбу: адзінокіх людзей пажылога ўзросту, інвалідаў, а таксама шматдзетных, няпоўных сем'яў. Сёлета на сацыяльную абарону ў Мінску будзе накіравана больш за 900 млрд рублёў. Гэтыя сродкі прызначаны для выплаты дзяржаўнай адраснай сацыяльнай дапамогі, рэалізацыі сацыяльных праграм па развіцці сацабслугоўвання, паляпшэнні ўмоў і аховы працы, садзейнічання занятасці насельніцтва, фарміравання камфортнага асяроддзя для жыццядзейнасці інвалідаў і іншых фізічна аслабленых асоб, дэмаграфічнай бяспекі. Сродкі будуць накіраваны таксама на ўмацаванне матэрыяльна-тэхнічнай базы стацыянарных устаноў сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 11.01.2014 г.

Долар ЗША	9540,00	■
Еўра	12980,00	▲
Рас. руб.	287,50	■
Укр. грыўня	1153,57	▼

■ Мацярынства

НА ЭКА ПАЧНУЦЬ ВЫДАВАЦЬ ІЛЬГОТНЫ КРЭДЫТ

З першых дзён года ўступіў у сілу Указ Прэзідэнта Беларусі ад 27 снежня 2013 года №574 «Аб прадастаўленні грамадзянам Рэспублікі Беларусь крэдытаў на льготных умовах для аплаты экстракарпаральнага апладнення», паведамілі рэдакцыі ў прэс-службе Беларусбанка.

Права на атрыманне льготнага крэдыту маюць жанчыны, якія з'яўляюцца грамадзянкамі нашай краіны і якім аказваецца такая медыцынская дапамога па лініі ЭКА. Крэдыт даецца Беларусбанкам у беларускіх рублях, тэрмінам да 5 гадоў, з выплатай працэнтаў за карыстанне ім у памеры 50 працэнтаў стаўкі рэфінансавання Нацыянальнага банка (на 8 студзеня — 11,75% гадавых) шляхам пералічэння грашовых сродкаў на бягучыя (разліковыя) рахункі арганізацый аховы здароўя.

Максімальная сума льготнага крэдыту не павінна перавышаць 300 базавых велічынь, устаноўленых на дату заключэння крэдытнага дагавора. На перыяд атрымання самой жанчынай або яе мужам дапамогі па доглядзе дзіцяці ва ўзросце да трох гадоў, які нарадзіўся з ужываннем ЭКА, грамадзяне маюць права атрымаць адтэрміноўку ў пагашэнні запазычанасці па льготным крэдыце, уключаючы працэнты за карыстанне ім.

Сяргей КУРКАЧ.

■ Жыллё

ДОЛЕВАЕ БУДАЎНІЦТВА ПАД ПІЛЬНЫМ КАНТРОЛЕМ

У нашай краіне падрыхтаваны поўны цыкл нарматыўнага рэгулявання долевага будаўніцтва з улікам практыкі яго рэалізацыі, паведаміла начальнік аддзела рэгулявання жыллёвай палітыкі Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва Беларусі Таццяна ЗАТУРЭНСКАЯ.

Па гэтай лініі будаўніцтва прынята дастаткова дакументаў, якія накіраваны на абарону правоў дольшчыкаў і прадугледжваюць рэгламентацыю абавязкаў забудоўшчыкаў. У першую чаргу трэба адзначыць указ №263, якім зацверджаны новыя правілы долевага будаўніцтва аб'ектаў для ўсіх забудоўшчыкаў, падрадчыкаў, мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў. Для ўдакладнення пэўных нормаў указа прыняты пастановы Савета Міністраў №1006 і №1007. Тут вызначаецца адзіны парадак супастаўлення кошту будаўніцтва жылля і ўнесеных дольшчыкамі плацяжоў, устаноўлены патрабаванні па фінансавай устойлівасці забудоўшчыкаў.

Таццяна Затурэнская паведаміла, што ў Беларусі ўжо цяпер дзейнічае палажэнне аб долевым будаўніцтве, дзе зацверджана форма тыпавога дагавора, абавязковая да ўжывання, калі будаўніцтва ажыццяўляецца з дзяржпадтрымкай і калі забудоўшчык мае абмежаваны прыбытак. Упершыню прадугледжаны абавязак забудоўшчыка накіроўваць частку свайго прыбытку падрадчыку пасля завяршэння будаўніцтва аб'ектаў на камерцыйнай аснове і правядзення з усімі бакамі ўзаемаразлікаў. Такая мера дасць магчымасць у большай ступені зацікавіць падрадчыка ў хуткім і якасным выкананні работ па дагаворы падраду. Істотна ўзмоцнена адказнасць забудоўшчыка пры зрыве тэрмінаў уводу аб'ектаў у эксплуатацыю.

СТАР.2

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

СНОЎДЭН СКРАЎ У АНБ 1,7 МІЛЬЁНА САКРЭТНЫХ ФАЙЛАЎ

У распараджэнні былога супрацоўніка амерыканскіх спецслужбаў Эдварда Сноўдэна апынулася каля 1,7 мільёна файлаў, якія маюць дачыненне да разведвальных аперацый узброеных сіл ЗША.

Такія звесткі сакрэтнага даклада Пентагона. Большая частка файлаў мае дачыненне да бягучых аперацый амерыканскай арміі, ваенна-марскіх і ваенна-паветраных сіл ЗША. Публікацыя шэрагу дакументаў нанесла сур'ёзны ўрон разведвальнай дзейнасці ЗША.

Як вядома, ЗША настойваюць на вяртанні свайго грамадзяніна на радзіму, дзе ён павінен будзе па законе адказаць за крадзеж і выдаванне сакрэтных звестак. У залежнасці ад таго, якое абвінавачанне яму могуць прад'явіць, Сноўдэну можа пагражаць пакаранне аж да пажыццёвага пазбаўлення волі, а тое і смяротнае пакаранне.

АД УДАРУ МАЛАНКІ ЗАГІНУЛІ ТРЫ ЧАЛАВЕКІ І ПАЦЯРПЕЛІ 22

У Аргенціне ў курортным горадзе Вілья-Хесэль 3 чалавекі загінулі і яшчэ 22 атрымалі раненні ў выніку ўдару маланкі на адным з пляжаў. Падчас навальніцы маланка нечакана ўдарыла па адным з тэнтаў, пад якім ад дажджу хаваліся адпачывальнікі. Тры чалавекі (ва ўзросце 17, 19 і 21 года) памерлі на месцы, дзве жанчыны знаходзяцца ў цяжкім стане. Вілья-Хесэль — адзін з курортных гарадкоў на атлантычным узбярэжжы каля аргенцінскай сталіцы.

ISSN 1990 - 763X

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

НАРВЕЖСКІЯ АЛЕНІ АТРЫМАЮЦЬ НА РОГІ СВЯТЛОАДБІВАЛЬНІКІ

Улады Нарвегіі вырашылі прымацаваць да рагоў мясцовых аленяў адмысловыя святлоадбівальныя манжэты, каб жывёлы сталі больш прыкметнымі на дарогах: такім чынам адміністрацыя дарог агульнага карыстання Нарвегіі спадзяецца знізіць колькасць аварый з удзелам капытных.

Манжэты зроблены з кукурузнай сыравіны, яны распадуцца на элементы, і таму бяспечныя для саміх жывёл і навакольнага асяроддзя. Пазначанымі будуць каля дзесяці тысяч аленяў, усяго ж у Нарвегіі налічваецца іх каля 200 тысяч. Пазначыць не ўсіх было вырашана таму, што гэтыя капытныя, як і многія іншыя іх суродзічы, жывуць у статку, таму ў групе досыць вылучыць усяго пару асобін, каб тыя сталі прыкметнымі. Раней на аленяў спрабавалі мацаваць святлоадбівальны скотч, але клей, які выкарыстоўваўся для яго, станавіўся неэфектыўным на холадзе. Затым іх спрабавалі апырскваць святлоадбівальным спрэем, але ён зніжаў якасць аленевых шкур і тыя грэлі жывёл горш.

КОРАТКА

Беларусы ў 2013 годзе прадалі валюты на $8 млрд 295,9 млн у эквіваленце, а купілі на $10 млрд 675,9 млн. Чыстая купля замежнай валюты за 2013 год склала $2 млрд 380 млн.

Прыкладна 1,5 тыс. работнікаў гандлю павінны вывучыць замежныя мовы да ЧС-2014. Таксама падчас чэмпіянату будзе рэалізавана тэхналогія арганізацыі грамадскага харчавання, арыентаваная на хуткае абслугоўванне праз буфеты, бары, рэстараны.

Агенцтва тэленавін Белтэлерадыёкампаніі рыхтуе цыкл дакументальных фільмаў пра беларускую шляхту. Цыкл стане працягам такіх альтэрнатыўных расследаванняў і адкрыццяў, як праекты «Радзівілы. Тайны сям'і» і «Слуцкія паясы. Тайныя знакі».

■ Пакланіцца святыні

ДАРЫ ЛЮДЗЕЙ БОГУ ВЯРТАЮЦЦА ДА ЛЮДЗЕЙ

Праз тыдзень у Мінск прыбудзе адна з найвялікшых святыняў хрысціянскага свету — Дары валхвоў

Так, менавіта тыя самыя Дары, якія, згодна з Біблейскім паданнем, прынеслі немаўляці Ісусу з усходу, ідучы на святло Віфлеемскай зоркі, што абвяшчала аб нараджэнні Збавіцеля.

Евангельскія тэксты сведчаць, што валхвы ішлі на пошук нованароджанага Месіі па загадзе цара Ірада, які нібыта жадаў пакланіцца боскаму дзіцяці, а на самой справе хацеў знішчыць яго, бо было яму прадказана разам з нараджэннем гэтага дзіцяці заняпад яго царства. Валхвы выканалі загад цара — знайшлі той хлеў, дзе ў яслях нарадзіўся Хрыстос. Але, як сведчыць Біблія, убачыўшы Ісуса, «паўшы, пакланіліся Яму і, адкрыўшы скарбы свае, прынеслі Яму дары: золата, ладан і смірну». Кожны з гэтых дароў, як тлумачыць сёння Царква, меў сімвалічнае значэнне. Золата было прынесена Ісусу як Цару Іўдзейскаму, ладан (араматычная смала ўсходняга дрэва) — як Богу, смірна (таксама араматычнае рэчыва) — як чалавеку, якога чакаюць мукі і пахаванне. У Свяшчэнным Пісанні не сказана, колькі было валхвоў, але прынята лічыць, што іх было трое — па колькасці дароў. У адной з багаслоўскіх прац VIII стагоддзя названы іх імёны — Каспар, Мельхіёр і Валтасар. У іншых апавяданнях нават апісваецца іх знешнасць: Каспар — «безбароды юнак», Валтасар — «барадаты старац», а Мельхіёр — «цемнаскуры», родам з Эфіопіі. Назад да Ірада валхвы не вярнуліся: яны «атрымалі ў сне адкрыццё» і, абмінуўшы Ерусалім, вярнуліся ў свае землі. Пасля яны сталі хрысціянамі і прапаведнікамі. Сёння залаты каўчэжац з іх мошчамі знаходзіцца ў Кёльнскім саборы.

Пагадзіцеся, дзіўным і амаль нерэальным здаецца тое, што Дары валхвоў — сведкі больш чым 2000-гадовай гісторыі — дажылі да нашых дзён. Але іх «летапіс», які захаваўся ў пісьмовых крыніцах, настолькі падрабязны, што не пакідае ніякіх сумненняў.

Згодна з царкоўным паданнем, Дары Божая Маці захоўвала ўсё жыццё. А пасля незадоўга да свайго Успення разам з поясам і рызай, якія належалі ёй, перадала Іерусалімскай царкве, дзе яны і захоўваліся да 400 года. Пры імператары Аркадзіі іх перанеслі ў Канстанцінопаль. Але ў 1453 годзе султан Мехмед II асадзіў і захапіў сталіцу праваслаўнай веры. Выратаваць многія хрысціянскія святыні ад знішчэння мусульманамі змагла... маці султана — былая сербская прынцэса Марыя Бранкавіч. Каб аблегчыць сваё існаванне пад асманскім ігам, сербскі правіцель Георгій аддаў яе замуж за султана Мурада. Яна здолела не толькі захаваць сваю праваслаўную веру, але і мела вялікі ўплыў на сына, які дазволіў ёй зберагчы многія хрысціянскія святыні і ўзяць пад асабістую апеку і абарону Святую гару Афон.

СТАР.2